

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2022. GODINU

Društvo mladih ekologa Nikšić
Bulevar 13 jul 5D/51; Nikšić; Crna Gora
www.dmen.me
dmen@dmen.me
<https://www.facebook.com/drustvomladihekologa.niksic>
<https://twitter.com/DmenAyen>
<https://www.instagram.com/drustvomladihekologa/>

Istorijat

NVO Društvo mladih ekologa Nikšić (DMEN) je nevladina, neprofitna ekološka organizacija osnovana 18. januara 1993. god. na inicijativu nikšićkih studenata i srednješkolaca što je svrstava u jednu od najstarijih NVO ne samo u Crnoj Gori već i u regionu.

Misija

Misija NVO Društvo mladih ekologa se zasniva na zaštiti i unapređenju životne sredine i prirodnih resursa u pravcu dostizanja ciljeva održivog razvoja kroz uključivanje i saradnju sa svim činiocima društva.

Vizija

Vizija NVO Društvo mladih ekologa je Crna Gora- ekološki i socijalno održivo društvo na lokalnom i globalnom nivou u kojem građani i građanke kroz učešće i saradnju čuvaju prirodu i životnu sredinu te postižu visok kvalitet života.

Ciljevi

- Zaštita i unapređenje životne sredine;
- Formiranje i jačanje javne svijesti o potrebi očuvanja životne sredine;
- Zaštita i unapređenje prirodnih resursa: flore, faune, voda, vazduha i zemljišta;
- Edukaciju i obrazovanje iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine, vannastavnom i nastavnom aktivnošću;
- Afirmacija i popularizacija zdrave životne sredine;
- Njegovanje i afirmisanje već izgrađenog odnosa prema prirodnim vrijednostima.

NVO Društvo mladih ekologa Nikšić je:

Dobitnik priznanja „Organizator volonterskog rada“ koje dodjeljuje Asocijacija za demokratski prosperitet „Zid“ u saradnji sa Organizacijom za bezbjednost i sardanju u Evropi (OSCE), Misija u Crnoj Gori u cilju afirmisanja volonterskog rada i promovisanja pojedinca, organizacija, institucija i privrednih lica koja na različite načine utiču na razvoj volonterizma doprinoseći time razvoju cjelokupnog društva i pojedinca u njemu.

U periodu od 2008-2012 godine bilo je član Nacionalnog savjeta za održivi razvoj Crne Gore - najveće savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore za pitanja održivog razvoja.

Jedan od osnivača Balkanske ekološke mreže 2001 godine (Drama/Grčka) i nacionalni koordinator u periodu 2001 – 2003. godine.

Članstvo u mrežama:

Koalicija 27

Program partnerstva za životnu sredinu na Zapadnom Balkanu i u Turskoj –

Mreža za ruralni razvij Crne Gore

Mediteranska mreža za životnu sredinu

Članstvo u radnim grupama:

Tokom 2022. godini naši predstavnici su bili članovi:

Radne grupe za izradu Akcionog plana za sprječavanje bespravnih aktivnosti u šumarstvu za period 2022-2023. godine.

DMEN tim:

Tim Društva mladih ekologa čine troje stalno zaposlenih a povremeno i po potrebi se angažuju druga lica po ugovoru i eksperti za datu oblast rada.

Miodrag Karadžić – izvršni direktor

Dušan Babić – projekt koordinaotr

Milena Blečić – projekt asistent

PROJEKTI SPROVEDENI TOKOM 2022. GODINE

Naziv projekta: Kampanja za smanjenje emisije CO2

Vrijednost projekta: 4.000,00 EUR

Donator: Ministarstvo kapitalnih investicija.

Trajanje projekta: Jun 2020 – januar 2021

Opšti cilj projekta je: Opšti cilj projekta je da doprinese povećenju kapaciteta nevladinog sektora i državnih institucija u cilju poboljšanja stanja životne sredine u Crnoj Gori.

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Unaprijeđen dijalog između nevladinog sektora i lokalne uprave po pitanju emisija CO2 iz saobraćaja; Dobijena jasna strateška slika opštine Nikšić po pitanju emisija u oblasti saobraćaja

Glavne aktivnosti projekta su: Izrada analize strateškog i planskog okvira u oblastima koje se odnose na smanjenje emisija iz saobraćaja; Tribina za građane; Kampanja za smanjenje CO2; Uklanjanje otpada pored saobraćajnice.

Naziv projekta: „Održivo upravljanje šumama za sve“

Vrijednost projekta: 66.799,80 EUR

Donator: Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori preko Uprave javnih radova

Trajanje projekta: Januar 2021 – jun 2022

Opšti cilj projekta je: Doprinos povećanju kapaciteta nevladinog sektora i državnih institucija u smjeru poboljšanja stanja životne sredine u Crnoj Gori.

Rezultati koji će se postići ovim projektom su: Povećanje kapaciteta NVO-a za upravljanje šumama i praćenje

šumarskih politika; Pojačan dijalog sa nacionalnim akterima na temu veće zaštite šuma;

Povećan uticaj NVO na državne politike koje će dovesti do bolje zaštite šuma.

Glavne aktivnosti projekta su: Nacionalni treninzi za NVO; Internet platforma za građane: „Čuvari Šuma“ (engl. Forest Rangers); Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju sa Ministarstvom poljoprivrede i Upravom za šume; Okrugli stolovi o jačanju lokalnog odgovora na izazove gazdovanja šumama (posebno o sjeći i požarima);

Nacionalna konferencija o održivom gazdovanju šumama u kontekstu smanjenja ilegalnih aktivnosti i izgradnje lokalnog vlasništva nad šumskim nasleđem; Javna kampanja protiv izbijanja šumskih požara; Javna kampanja protiv bespravne sječe šuma.

Naziv projekta: „Unapređenje lokalnih kapaciteta za potrebe poljoprivrednih proizvođača“

Vrijednost projekta: 7.905,00 EUR

Donator: SO Nikšić

Trajanje projekta: Jun 2021 - januar 2022

Opšti cilj projekta je: Osnaživanje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača za dostizanje savremenih standarda u poljoprivrednoj proizvodnji.

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Povećanje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača; Ostvaren bolji marketing i relaksiranja komunikacija između poljoprivrednih i savjetodavnih službi; Povećan broj domaćinstava koja proizvode organsko đubrivo; Građani su bolje informisani o značaju razvoja održive poljoprivrede. proizvođača

Glavne aktivnosti projekta su: Obuke za poljoprivrednike; Izrada edukativne brošure; Facebook platforma „Dbro iz Nikšića“; Nabavka i podjela kompostera.

Naziv projekta: „Doprinos smanjenju otpada na nepropisanim mjestima“

Vrijednost projekta: 6.378,00 EUR

Donator: Ministarstvo ekologije, prosotornog planiranja i urbanizma

Trajanje projekta: Decembar 2022 - jun 2023

Opšti cilj projekta je: Doprinos uspostavljanju pravilnog sistema upravljanja otpadom u Crnoj Gori

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Identifikovani problemi i mјere koje će dovesti do poboljšanja stanja na terenu; Ojačana svijest lokalne zajednice po pitanju propisanog odlaganja otpada

Glavne aktivnosti projekta su: Analiza stanja na terenu; Pravljenje baze podataka; Obuke za poljoprivrednike; Kampanja sa građanima.

Naziv projekta: „Zeleni prstići“

Vrijednost projekta: 6.370,00 EUR

Donator: Ministarstvo ekologije, prosotornog planiranja i urbanizma

Trajanje projekta: Decembar 2022 – maj 2023

Opšti cilj projekta je: Edukacija i širenje svijesti kod djece školskog uzrasta o zaštiti životne sredine.

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Ojačana svijest djece o značaju reciklaže; Povećan stepen selektivnog odlaganja otpada

Glavne aktivnosti projekta su: Sprovođenje edukativnih radionica; Postavljanje kutka za reciklažnu; Prezentacija rezultata edukativnih radionica

Naziv projekta: „Loklana partnerstva za bolju energetsku efikasnost“

Vrijednost projekta: 12.805,00 EUR

Donator: Projekat je finansiran u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD2), koji finansira Evropska unija, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)

Trajanje projekta: Jun 2022 – mart 2023

Opšti cilj projekta je: Doprinos unapređenju strateškog poltičkog okvira u oblasti energetske efikasnosti za Nikšić i Plužine u skladu sa savremenim politikama Evropske unije.

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Unaprijeđen strateški okvir u Nikšiću i Plužinama u oblasti energetske efikasnosti; Unaprijeđena svijest i znaja zajednice o energetskoj efikasnoti.

Glavne aktivnosti projekta su: Obuka; Izrada analize sa preporukama; Organizacija okruglog stola; Podnošenje inicijativa; Eko energetski efikasan karavan ka EU; Javna kampanja u NK i PL; Interent kampanja „Energetska efikasnost“

Naziv projekta: „Podrška participativnom pristupu u izradi Strateškog plana razvoja Opštine Nikšić“

Vrijednost projekta: 26.133,00 EUR

Donator: Program organizacija civilnog društva u Crnoj Gori – Od osnovnih usluga do oblikovanja politika – M'BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje u

partnerstvu sa njemačkom Fondacijom Freidricg Ebert (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, digitalnog društva i medija i Kancelarijom za evropske integracije Vlade Crne Gore.

Trajanje projekta: Mart 2022 – mart 2023

Opšti cilj projekta je: Unapređenje politike i stateškog planiranja u oblasti zaštite životne sredine u opštini Nikšić.

Rezultati koji su postignuti ovim projektom su: Formiran partnerstvo za izradu nacrta i praćenje ralizacije Strateškog plana u dijelu o životnoj sredini; Sproveden sveobuhvatan konsultativni proces i dijalog sa stručnim javnostima i lokalnim stanovništvom opštine Nikšić; Izrađen nacrt priloga za Strateški plan i Akcioni plan za oblast zaštite životne sredine.

Glavne aktivnosti projekta su: Obuke za NVO, lokalnu upravu i mjesne zajednice; Onlajn ispitanje javnosti na temu životne sredine u Nikšiću; Konsultativni satanaci; Izrada „Analize stanja životne sredine i prirodnog okruženja u opštini Nikšić sa prilogom Strateškom planu.

AKTIVNOSTI SPROVEDENE TOKOM 2022. GODINE

Kampanja za očuvanje i zaštitu kanjona Komarnice se nastavila sa Kampom u Komarnici

Eko kamp u Komarnici je okupio 23. ekoloških aktivista. Tokom trodnevnog kampa izvršen je ulazak u kanjon Nevidio, obilazak šireg rejona kanjona i izvršen je uspon na Bobotov kuk. Kamp se odvijao pod sloganom „Sloboda Komarnici“ i tako smo još jednom poslali jasnu poruku da bi eventualna izgradnja HE Komarnica imala dalekosežne posledice po biodiverzitet.

Izgradnja HE Komarnica predviđena je na profilu Lonci, u suženom dijelu kanjona rijeke Komarnice, 45 km uzvodno od postojeće brane Mratinje (HE Piva), sa lučno-betonskom branom visine 171 metar i kotom normalnog uspora 811 mnm. Planirana instalirana snaga HE je oko 172 megavata (MW) sa očekivanom godišnjom proizvodnjom do 213 gigavat sati (GWh) električne energije.

Sa druge strane kanjon Komarnice zajedno sa kanjonom Nevidio je jedan od najljepših kanjona Evrope, na tom terenu su čiste planinske rijeke, pejzažno izuzetno lijep planinski ambijent sa raznovrsnošću flore i faune.

Smatrajući da bi potapanje kanjona izazvalo mnogo veću štetu od koristi pokrenuli smo samostalno i u saradnji sa partnerskim nevladinim organizacijama kampanju za očuvanje i zaštitu jednog od rijetko preostalih nepototpunjene kanjona u Evropi.

„Bio kugle za prečišćavanje voda“

Pridružili smo se manifestaciji Mudballday, koja se širom planete obilježava u susret 8. avgustu, a koju organizuje japanska EM tehnologija preko svog zastupnika EM Crna Gora.

Sa našim prijateljima na Manitovcu pravili smo bio-kugle, koje sadrže milijarde korisnih - efektivnih mikroorganizama i prečišćavaju vode, ali i zemljište i vazduh. Potpuno su prirodne, a pored efektivnih mikroorganizama, sadrže fermentisane

pšenične mekinje i zemlju.

Bio-kugle koje su već bile spremne ubacili smo u rijeku Zetu, gdje će doprinijeti povratku čistog vodotoka na datom lokalitetu.

Uređenje „Eko parka Blace“

Uređenje „Eko parka Blace“ predstavlja tradicionalnu aktivnost koja se realizuje od 2015. godine, od kada smo formirali park. Sezonski i periodično vršimo održavanje i dodavanje novih sadržaja u parku.

Tokom 2022. godine realizovali smo više akcija uklanjanja otpada i korova, košenja trave, popravljanja dotrajalog i postavljanje novog mobilijara, farbanje mobilijara i postavljen je ljetnjikovac .

Naš aktivista Milo – Joko Radović, gotovo svakodnevno obilazi park i brine se o njemu. Milo je proglašen za najboljeg volontera Crne Gore za 2020. godinu. Priznanje dodjeljuje

volonterski servis ADP-Zid povodom "Međunarodnog dana volontera".

Publikacije

Tokom 2022. godine izdali smo:

- Analiza usaglašenosti energetske politike u Nikšiću i Plužinama sa energetskom strategijom Evropske unije (Zelena agenda za Zapadni Balkan i Zeleni Evropski dogovor);
- Opština Nikšić i emisije iz drunskog saobraćaja;
- Zeleni prstići
- Informativna brošura o korovskoj biljci ambroziji

Video materijali

- <https://www.youtube.com/watch?v=Dkp4gH0x9LQ>

Video je nastao u okviru projekta „Zeleni prstići“

Finansije u brojkama u 2022. godini

Radili smo na 7 projekata.

Godišnji budžet: 91.228,00EUR

Angažovana su 3 zaposlena lica.

Aktivnosti u 2022. godini su podržali

Evropska unija

Ministarstvo javne uprave

Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i
urbanizma

Ministarstvo kapitalnih
investicija

SO Nikšić

NVO Društvo mladih ekologa Nikšić/NGO Association of young ecologists of Niksic

Bulevar 13 jul 5D/51 (Zgrada IBON); 81400 Nikšić; Crna Gora/Montenegro

Tel/fax: +382 40 200 581; Mob.: + 382 69 967 526

e-mail: dmen@dmen.me

www.dmen.me

www.facebook.com/drustvomladihekologa.niksic

www.twitter.com/dmenayen

www.instagram.com/drustvomladihekologa/

Skype: dmen.nvo